

Emlak Vergisinden Muaf Tutulma Talebi

Bu Karar, ilgili tapuya kayıtlı bir tane evi bulunduğunu, Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenmiş Engelli Sağlık Kurulu Raporuna istinaden Yenimahalle Belediye Başkanlığına başvurarak emlak vergisinden muaf olmak ve geçmiş yıllara ait ödenmiş vergilerinin iadesi için talepte bulunduğunu, idarenin bu talebi reddettiğini iddia ederek konunun çözüme ulaştırılmasını talep etmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

(OMBUDSMANLIK)

SAYI: 36311982-101.07.04-E.560

BAŞVURU NO: 2017/8998

KARAR TARİHİ: 11/01/2018

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN:

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ: -

BAŞVURUYA KONU İDARE: Yenimahalle Belediye Başkanlığı

BAŞVURUNUN KONUSU: Emlak vergisinden muaf tutulma talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ: 20.7.2017

I. BAŞVURANIN İDDİA ve TALEPLERİ

1. Başvuran ..., tapuya kayıtlı bir tane evi bulunduğunu, Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenmiş Engelli Sağlık Kurulu Raporuna istinaden Yenimahalle Belediye Başkanlığına başvurarak emlak vergisinden muaf olmak ve geçmiş yıllara ait ödenmiş vergilerinin iadesi için talepte bulunduğunu, idarenin bu talebi reddettiğini iddia ederek konunun çözüme ulaştırılmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Kurumumuzun, 01/08/2017 tarih ve E.8774 sayılı bilgi ve belge isteme yazısına istinaden verilen Yenimahalle Belediye Başkanlığının 11/08/2017 tarih, E.10620 sayılı cevabi yazısında özetle; 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun mükerrer 8. Maddesinde “Türkiye Sınırları içinde tek meskeni olup, bu meskenlerinde bizzat oturanlardan gelirleri münhasıran kanunla kurulan Sosyal Güvenlik Kurumlarından aldıkları aylıklardan ibaret bulunanların Gazilerin, Engellerin Şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye Sınırları içinde brüt 200 m2 geçmeyen tek meskeni olması halinde, bu meskenlerine ait Emlak Vergisinden muaf tutulacağı”nın belirtildiği,

2.1. Kanunda da açıkça belirtildiği gibi, muafiyet talep edilen meskende bizzat ikamet edilmesi şartının getirilmiş olması, şikayetçi ...'nın ... ise Kentkoop Mahallesi ... adresindeki gayri menkulünde ikamet etmediği gibi kira geliri elde ettiği, Kentkoop Mahallesi ... adresinde ikamet ettiğinin tespit edildiği bu nedenle 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun mükerrer 8. Maddesi gereğince, vergi muafiyetinden yararlandırılmadığı belirtilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının ‘Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı’ başlıklı 74 üncü maddesinde; “... Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler. ...”hükmüne yer verilmiştir.

4. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun ‘Kurumun Görevi’ başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; ‘Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.’,hükümlerine yer verilmiştir.

5. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Bakanlar Kurulu, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup on sekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200m2'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır. Muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."denilmektedir.

6. Bakanlar Kurulunun 2006/11450 sayılı kararında "1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereğince kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup on sekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, özörlölerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m2'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (intifa hakkına sahip olunması hali dahil), söz konusu meskene ait bina vergisi oranı, 2007 ve müteakip yıllar için sıfıra indirilmiştir. "aıklaması yer almaktadır.

7. 57 seri no.lu Emlak Vergisi Genel Tebliğinin: 'Özörlölere Ait İndirimli Bina Vergisi Oranı (Sıfır) Uygulaması' başlıklı bölümünde; "...47 Seri No.lu Emlâk Vergisi Kanunu Genel Tebliğine(5) göre, özörlölerin indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlanabilmeleri için bu durumlarını tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınmış olan sağlık kurulu raporu ile belgelendirmeleri gerekmektedir. Ancak, özörlö kimlik kartı sahibi mükellefler, özörlö kimlik kartlarını belediyede ilgili görevliye ibraz etmek ve bu Tebliğ ekinde yer alan "Tek Meskeni Olan (İntifa Hakkına Sahip olanlar Dâhil) Özörlölere Ait İndirimli Bina Vergisi Formu" ekine özörlö kimlik kartı fotokopisini eklemek suretiyle indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlandırılacaklardır. Bu durumdaki mükelleflerden ayrıca tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınmış sağlık kurulu raporu istenilmeyecektir. Özörlö kimlik kartı sahibi olmayan mükelleflerin ise, sağlık kurulu raporunun aslını veya onaylı örneğini belediye görevlisine ibraz etmek ve bu tebliğ ekindeki "Tek Meskeni Olan (İntifa Hakkına Sahip Olanlar Dâhil) Özörlölere Ait İndirimli Bina Vergisi Formu" ekine raporun fotokopisini eklemek suretiyle indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlanmaları mümkün olacaktır.." aıklamaları yer almaktadır

8. 47 seri no.lu Emlak Vergisi Genel Tebliğinin; 1.2.2. "III. İndirimli Bina Vergisi Oram Uygulama Şekli" başlıklı bölümünün " İndirimli Bina Vergisi Uygulamasının uygulanmasına ilişkin hususlar" alt başlıklı bölümünde.", "Emlak Vergisi Kanununun 8 inci maddesinde yer alan indirimli bina vergisi oranı uygulaması ile ilgili olarak düzenlenmiş bulunan 38 Seri No'lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin I/3 bölümünde yer alan hususlar özörlöler için de uygulanacaktır." açıklaması yer almaktadır.

9. 38 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin indirimli Vergi Oranının Uygulanması ile İlgili Diğer Hususlar başlıklı bölümünde; "İndirimli vergi oranının uygulanması için meskende bizzat oturma şartı aranmamaktadır. Bu nedenle, sahip olduğu tek meskeni kiraya verip, kirada oturanlar da diğer şartları taşımaları kaydıyla indirimli vergi oranından faydalanabileceklerdir." açıklaması yer almaktadır.

10. 57 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin 4.Diğer Hususlar başlıklı bölümünde; "İndirimli bina vergisi oranı uygulamasında, engellinin herhangi bir gelirinin bulunup bulunmaması ile engel durumunun belli bir oranın üzerinde olması şartlarının yer almadığı" belirtilmektedir.

IV. KAMU DENETÇİSİ HÜSEYİN YÜRÜK'ÜN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

11. Şikâyetçinin iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuru konusuna ilişkin "Tavsiye Karar Önerisi" Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME ve GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12. Başvuran, Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenmiş Engelli Sağlık Kurulu Raporuna istinaden Yenimahalle Belediye Başkanlığına başvurarak emlak vergisinden muaf olmak istemiş fakat idare tarafından muafiyetin uygun görülmemesi sonucu uyuşmazlığın çıktığı anlaşılmaktadır.

13. Bakanlar Kurulu kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup on sekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, şehitlerin, dul ve yetimlerinin, Türkiye sınırları içinde 200 m2'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması dahil) halinde bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkili bulunmaktadır. Gelir olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Bakanlar Kurulu 2006/11450 sayılı kararı ile indirimli bina vergisi oranını 2007 ve müteakip yıllar için sıfır olarak belirlemiştir. Bu çerçevede yeni bir Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanana kadar uygulama aynı şekilde devam edecektir.

14. İdarenin, başvuranı, engelliler için indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun (mülga) mükerrer 8'inci maddesi hükmünü gerekçe göstererek yararlandırmadığı; bununla birlikte, başvuranın ilgili mevzuat ile belirlenen diğer şartları taşımadığı yönünde herhangi bir tespit ve itirazının da bulunmadığı anlaşılmış olup, uyuşmazlığa ilişkin değerlendirmeler bu çerçevede yapılmıştır. Bu bağlamda, başvuranın vergi indiriminden yararlandırılmaması için gerekçe gösterilen ilgili kanun maddesinin mülga olduğu, engellilerin indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından 9. ve 10. paragraflarda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde yararlandırılması gerektiği, şikâyetçinin sahip olduğu meskeninde bizzat oturmamasının veya herhangi bir gelirin olmasıyla indirimli vergi oranından faydalanmasına engel teşkil etmeyeceği hususları tespit edilmiştir.

15. Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayımlanan "Engelliler İçin Vergi Rehberi"inde;

"İndirimli vergi oranının uygulanması için meskende bizzat oturma şartı aranmamaktadır. Bu nedenle, sahip olduğu tek meskeni kiraya verip, kendisi başka yerde oturan engelli de diğer şartları taşımak kaydıyla emlak vergisi ödemeyecektir." şeklinde belirtilmektedir.

16. Yukarıda yer verilen ilgili mevzuat kapsamında; şikâyetçinin, ... adresindeki gayri menkulünden gelir elde etmesinin vergi muafiyetini engelleyecek bir durum olmadığı, engellilerin indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlanması için engellinin herhangi bir gelirin bulunup bulunmaması ve sahip olduğu meskeni kiraya verip vermediğinin bir kıstas olarak değerlendirilmediği anlaşılmaktadır.

17. Yukarıdan bu yana tüm açıklananlar, şikâyetçinin iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; engelli olduğunu belirten şikâyetçinin, Mülga olan 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun mükerrer 8. maddesi gereğince indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlandırılmamasının hukuka aykırı olduğu tespit edilmiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

18. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; İdarenin Kurumumuz tarafından istenilen bilgi ve belgeleri süresi içinde ve gerekçeli

olarak gönderdiği, ayrıca idarenin başvuranla ilgili işlemlerinde “kararların gerekçeli olması”, “kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi” ilkelerine uygun davrandığı, ancak İdarenin başvurana verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği bu nedenle “karar karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uymadığı anlaşılmış olup, İdareden bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

19. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup, Ankara Vergi Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre, ŞİKAYETİN KABULÜNE; başvuranın, engelliler için indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlandırılması ve yürütülen işlemlerde vergi hatası yapıp yapılmadığı tespit edilerek, vergi hatası tespit edilmesi halinde 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun ilgili hükümleri çerçevesinde gerekli düzeltme işlemlerinin tesisi hususlarında YENİMAHALLE BELEDİYE BAŞKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; YENİMAHALLE BELEDİYE BAŞKANLIĞI tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın BAŞVURANA ve YENİMAHALLE BELEDİYE BAŞKANLIĞINA tebliğine, Türkiye Cumhuriyeti Kamu Baş Denetçisiince karar verildi.

Şeref MALKOÇ
Kamu Baş Denetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA